

จุดประสานงานกฎอนามัยระหว่างประเทศ (IHR) ของกัมพูชา ได้แจ้งต่อองค์การอนามัยโลก (WHO) กรณีพบผู้ป่วยติดเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) ในคนภายในประเทศกัมพูชา โดยพบผู้ป่วยเพิ่มจำนวน 2 ราย ซึ่งทั้ง 2 ราย ไม่มีความเกี่ยวข้องและไม่เชื่อมโยงกันทางระบาดวิทยา

รายละเอียดเหตุการณ์

ผู้ป่วยรายที่ 1

เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2567 จุดประสานงานกฎอนามัยระหว่างประเทศ (IHR) ของกัมพูชา ได้แจ้งต่อองค์การอนามัยโลก (WHO) เกี่ยวกับการติดเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) ในคน ผู้ป่วยเป็นเพศชายอายุ 4 ปี จากจังหวัดสวายเรียง เริ่มมีอาการเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2567 มีอาการไข้ ไอ และหายใจลำบาก หลังจากรักษาตัวเองที่บ้าน 2 วันแต่อาการไม่ดีขึ้น จึงเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลอำเภอด้วยอาการไข้สูงและอาการทางเดินหายใจ ผู้ป่วยถูกวินิจฉัยเบื้องต้นว่าเป็นโรคคอตีบอักเสบ เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2567 ถูกย้ายไปโรงพยาบาลประจำจังหวัด เนื่องจากอาการไม่ดีขึ้นและวินิจฉัยว่าเป็นโรคปอดบวมและไข้เลือดออก เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2567

ผู้ป่วยถูกย้ายไปโรงพยาบาลกันธาโบภาในกรุงพนมเปญ และเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2567 ได้รับการยืนยันการติดเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) โดยการตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วยวิธี RT-qPCR จากสถาบันสาธารณสุขแห่งชาติและสถาบันปาสเตอร์ของกัมพูชา และเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2567 ผู้ป่วยมีอาการทรงตัว

ศูนย์ควบคุมโรคแห่งกัมพูชา (CDC) กระทรวงสาธารณสุข และทีมตอบโต้เคลื่อนที่เร็วในท้องถิ่น ร่วมกันสอบสวนโรค พบว่า 12 วันก่อนผู้ป่วยมีอาการได้ไปสัมผัสไก่ตาย และยังพบผู้สัมผัสใกล้ชิดในครอบครัว 6 ราย (1 รายมีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) และตรวจพบเชื้อ A/H1N1pdm) เพื่อนบ้านที่ใกล้ชิด 7 ราย (ไม่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) ทุกรายผลเป็นลบ) บุคลากรทางการแพทย์ที่โรงพยาบาลประจำจังหวัด 10 ราย (2 คนมีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) ทุกรายผลเป็นลบ) และบุคลากรทางการแพทย์ที่โรงพยาบาลอำเภอ 10 ราย (2 รายมีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) 1 ราย ตรวจพบเชื้อ A/H1N1pdm) นอกจากนี้ ยังมีการตรวจสัตว์ปีกที่อยู่รอบ ๆ บ้าน รวมถึงไก่ 4 ตัว และเป็ด 3 ตัว ขณะนี้อยู่ระหว่างรอผลการตรวจ

ผู้ป่วยรายที่ 2

เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2567 จุดประสานงานกฎอนามัยระหว่างประเทศ (IHR) ของกัมพูชา ได้แจ้งต่อองค์การอนามัยโลก (WHO) เกี่ยวกับการติดเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) ในคน เป็นนักเรียนหญิงอายุ 16 ปี จากจังหวัดสวายเรียง ประเทศกัมพูชา ไม่มีโรคประจำตัว เริ่มมีอาการเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2567 ด้วยอาการไข้และน้ำมูกไหล เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2567 ผู้ป่วยได้กินยาเองที่บ้าน (ไม่ได้ระบุยาที่ใช้) แต่อาการไม่ดีขึ้น เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2567 ถูกนำตัวส่งโรงพยาบาลอำเภอด้วยอาการไข้สูงและอาการทางเดินหายใจ และได้รับการวินิจฉัยเบื้องต้นเป็นโรคปอดบวมร่วมกับไข้เลือดออก ต่อมาวันที่ 2 สิงหาคม 2567 ถูกย้ายไปโรงพยาบาลประจำจังหวัดใส่ท่อช่วยหายใจและรับยาปฏิชีวนะ ก่อนจะถูกย้ายไปยังโรงพยาบาลกันธาโบภาในกรุงพนมเปญ ผู้ป่วยต้องใส่ท่อช่วยหายใจเนื่องจากปอดบวมขั้นรุนแรงทั้งสองข้าง เก็บตัวอย่างจากคอและจมูกที่โรงพยาบาลประจำจังหวัด

โดยนำส่งตรวจ เพื่อทดสอบผ่านการเฝ้าระวัง SARI เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2567 ตัวอย่างถูกส่งไปยังสถาบันสาธารณสุขแห่งชาติ (NIPH) และตรวจพบเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) ด้วยวิธี RT-PCR ผลการตรวจยืนยันพบเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ A ขณะนี้ผู้ป่วยได้รับการรักษาด้วยยาโอเซลทามิเวียร์และยาปฏิชีวนะ และยังคงใส่เครื่องช่วยหายใจ

จากการสอบสวนโรค พบว่า ผู้ป่วยได้สัมผัสไก่ที่ตายในครัวเรือนทั้งหมด 8 ตัว เมื่อวันที่ 26 และ 27 กรกฎาคม 2567 ศูนย์ควบคุมโรคแห่งกัมพูชา (CDC) กระทรวงสาธารณสุข และทีมตอบสนองฉุกเฉินในท้องถิ่น ดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติม พบผู้สัมผัสใกล้ชิด 17 ราย และผู้ป่วยอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) 5 ราย ผลการตรวจหาเชื้อไข้หวัดนกทั้งหมดเป็นลบ

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผู้ป่วยทั้ง 2 รายที่รายงานข้างต้นไม่มีความเชื่อมโยงกันทางระบาดวิทยา ทั้ง 2 รายเป็นผู้ป่วยรายที่ 8 และ รายที่ 9 ของการติดเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) ในคนที่รายงานในประเทศกัมพูชาในปี 2567 ตั้งแต่ปี 2546 จนถึงปัจจุบัน มีรายงานผู้ป่วย 71 ราย จากการติดเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) ในคนในประเทศ รวมถึง ผู้เสียชีวิต 42 ราย (อัตราการเสียชีวิต 59.2%)

ทั้งนี้ ในเดือนธันวาคม 2546 ประเทศกัมพูชาเริ่มมีการระบาดของโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) ในคน เป็นครั้งแรก โดยเริ่มต้นจากการติดเชื้อในนกป่า จากปี 2546–2557 มีรายงานพบผู้ป่วยในคนแบบประปรายจากการติดเชื้อจากสัตว์ปีกมาสู่คน ทั้งการติดเชื้อโดยตรงและโดยอ้อมผ่านสิ่งแวดล้อมที่ปนเปื้อน และตั้งแต่ปี 2557–2565 ไม่มีรายงานการติดเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) ในคน อย่างไรก็ตาม เดือนกุมภาพันธ์ 2566 ประเทศกัมพูชา ได้กลับมามีการรายงานการติดเชื้อไข้หวัดนก สายพันธุ์ A (H5N1) ในคนอีกครั้ง

ที่มา : [EIS | Event Information Site for IHR National Focal Points](#)

จัดทำ : 8 สิงหาคม 2567

เรียบเรียง : กลุ่มเผยแพร่วิชาการ และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ กองระบาดวิทยา
จุดประสานงานกฎอนามัยระหว่างประเทศ ประจำประเทศไทย (IHR-NFP)